

अतियातोऽतिवेगवान् अश्वचतुष्टयस्यापि दानात्पुंस्वहस्तेनैव गृह्णता सांप्रतं युक्ता युक्तविचारः ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ पुष्परथस्य गिरिगनसागरेष्वप्रतिषिद्धमार्गस्य प्रयोजनेन तदर्थमित्यर्थः ॥ १३ ॥

अथ प्रायात्पुनरन्य आगच्छदश्वार्थी ब्राह्मणस्तमब्रवीदतियातो दास्यामित्वरितमेव मे दीयतामित्यब्रवीद्ब्राह्मणस्तस्मै दत्त्वा श्वं रथपुंस्वहस्तेनैव गृह्णता व्याहृतं ब्राह्मणानां सांप्रतं नास्ति किंचिदिति ॥ ९ ॥ य एष ददाति चासूयति च तेन व्याहृतेन तथा वतरेत् ॥ अथ द्वाभ्यां यातव्यमिति को वतरेत् ॥ १० ॥ वसुमना अवतरेदित्यब्रवीदृषिः ॥ ११ ॥ किं कारणमित्यपृच्छदथा चष्टनारदः ॥ अहं परिभ्रमन्वसुमनसो गृहमुपस्थितः ॥ १२ ॥ स्वस्तिवाचनेन मासीत्पुष्परथस्य प्रयोजनेन तमहमन्वगच्छं स्वस्तिवाचनेषु ब्राह्मणेषु रथो ब्राह्मणानां दर्शितः ॥ १३ ॥ तमहं रथं प्राशंसमथ राजा ब्रवीद्भगवतारथः प्रशस्तः ॥ एष भगवतो भगवतोरथ इति ॥ १४ ॥ अथ कदाचित्पुनरप्यहमुपस्थितः पुनरेव च रथप्रयोजनमासीत् ॥ सम्यगयमेष भगवत इत्येवं राजा ब्रवीदिति पुनरेव च तृतीयं स्वस्तिवाचनं समभावयमथ राजा ब्राह्मणानां दर्शयन्मामभिप्रेक्ष्या ब्रवीत् ॥ अथो भगवता पुष्परथस्य स्वस्तिवाचनानि सुषुसंभावितानि एतेन द्रोहवचनेनावतरेत् ॥ १५ ॥ अथैकेन यातव्यं स्यात्को वतरेत्पुनर्नारद आह ॥ शिविर्यायादहमवतरेयं अत्र किं कारणमित्यब्रवीत् ॥ असावहं शिविना समो नास्मियतो ब्राह्मणः कश्चिदेनमब्रवीत् ॥ १६ ॥ शिवे अन्नाथ्यस्मीतितमब्रवीच्छिविः किं क्रियतामाज्ञापयतु भवानिति ॥ १७ ॥ अथैनं ब्राह्मणो ब्रवीत् य एष ते पुत्रो बृहद्भो नाम एष प्रमातव्य इति तमेन संस्करु अन्नं चोपपादयत तोहं प्रतीक्ष्य इति ॥ ततः पुत्रं प्रमाथ्य संस्कृत्य विधिना साधयित्वा पात्र्यामर्पयित्वा शिरसा प्रतिगृह्य ब्राह्मणममृगयत् ॥ १८ ॥ अथास्यमृगयमाणस्य कश्चिदचष्ट एष ते ब्राह्मणो नगरं प्रविश्य दहतिते गृहं कोशागारमायुधागारं ख्यगारमश्वशालां हास्तिशालां च क्रुद्ध इति ॥ १९ ॥ अथ शिविस्तथैवाविकृतमुखवर्णो नगरं प्रविश्य ब्राह्मणं तमब्रवीत् सिद्धं भगवन्नन्नमिति ब्राह्मणो न किंचिद्वाजहार विस्मया दधो मुखश्चासीत् ॥ २० ॥ ततः प्रासादयद्ब्राह्मणं भगवन्भुज्यतामिति ॥ मुहूर्ता दुह्वीक्ष्य शिवि मब्रवीत् ॥ २१ ॥ त्वमेवैतदशानेति तत्राहतयेति शिविस्तथैवाविमना महित्वा कपालमभ्युद्धार्य भोक्तुमैच्छत् ॥ २२ ॥ अथास्य ब्राह्मणो हस्तमगृह्णात् ॥ अब्रवीच्चैनं जितक्रोधोसिनते किंचिदपरित्याज्यं ब्राह्मणार्थं ब्राह्मणो पितं महाभागं सभाजयत् ॥ २३ ॥

रथः स्तुत एव न तु याचितः राजापिममाशयं बुद्ध्वापिरथं न दत्तवान् रथस्तुतिं चानुमोदितवानिति प्रघट्टकार्थः ॥ १४ ॥ द्रोहवचनेन अदत्त्वा दत्त्वास्तवेन ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ महित्वा पूजयित्वा कपालं शीर्षास्थिपात्रं ॥ २२ ॥ २३ ॥